

# مذاکرات مجلس

شماره  
چهل و یکم

جلسه  
۷۵

تاریخ تأسیس آذر

۱۳۰۵

جلسه ایله سه شنبه ۲۳

اسفند ماه ۱۳۰۵

مطابق ۱۱ ارمنستان

۱۳۴۵

مندرجات

فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی

خواهد بود.

پس از ختم هر جلسه کلید مذاکرات در یک شماره منتشر میشود.

مطبعة مجلس

قیمه اشتراك

داخله ایران سالیانه ده تومان

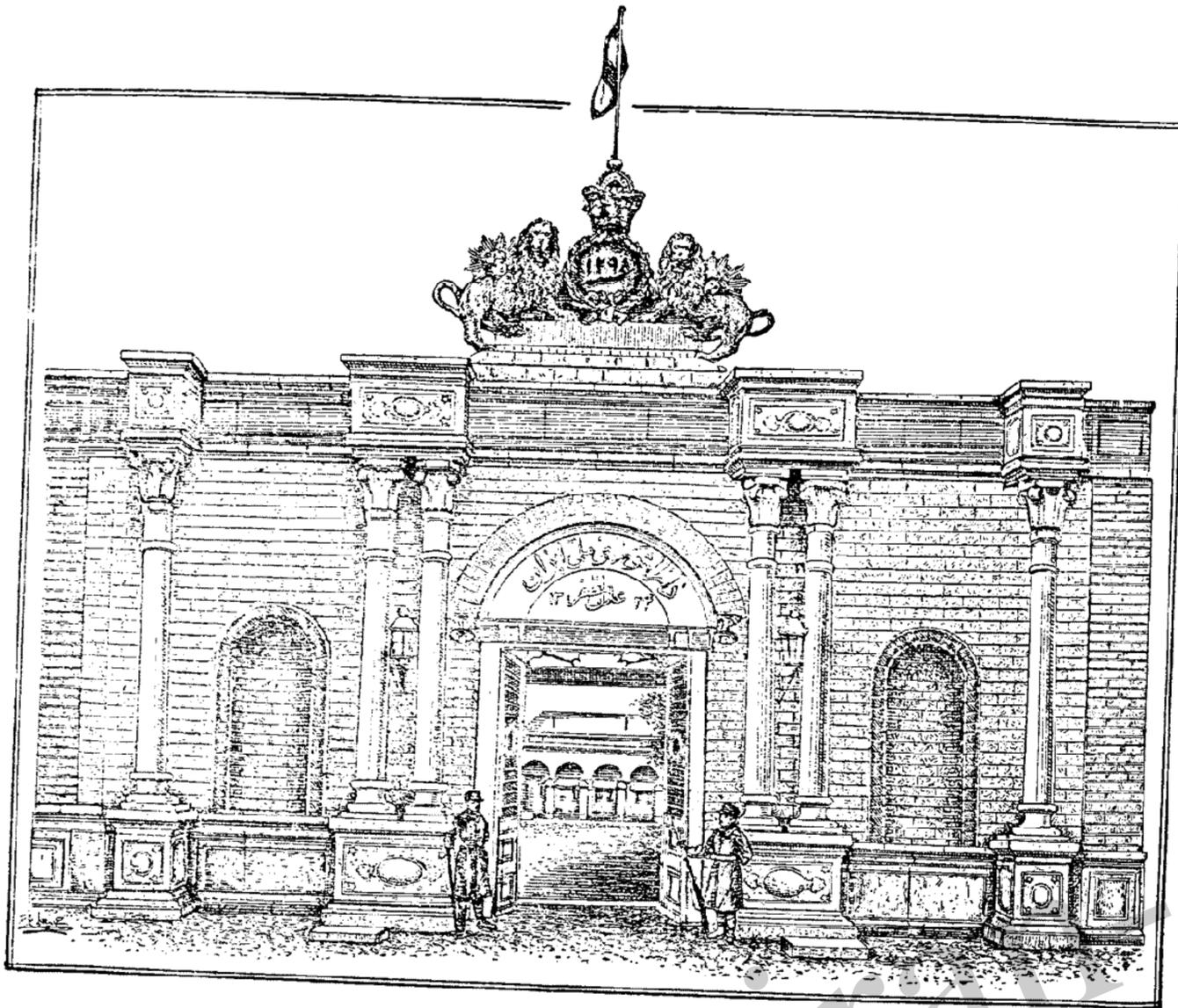
خارجه « دوازده تومان

قیمه تك شماره

يك قران

## فهرست مندرجات

نمبره	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	توضیح آقای وزیر مالیه راجع بخریبکه آژانس تلگرافی در موضوع مسئله زراعت زیادک ایران انتشار داده است	۸۱۹	
۲	اجرای مراسم تحلیف از طرف ۱۵ نفر از آقایان نمایندگان	۸۱۹	۸۲۰
۳	تصویب نمایندگی آقای تقی زاده از طهران	۸۲۰	
۴	مذاکره نسبت بخریبکیسیون بودجه راجع با اجازه پرداخت حقوق و مخارج صاحبمنصبان سوئدی در سنه ۱۳۰۴ برای مخارج اضافی ۱۳۰۵ اداره نظمییه و تصویب آن	۸۲۰	۸۲۲
۵	بقیه مذاکرات نسبت به خبر کیسیون معارف راجع به لایحه تعلیمات عمومی (ماده ۵ - ۶)	۸۲۲	۸۲۷
۶	قانون اجازه پرداخت حقوق و مخارج صاحبمنصبان سوئدی در سنه ۱۳۰۴ برای مخارج اضافی ۱۳۰۵ اداره نظمییه	۸۲۸	



# مذاکرات مجلس

## دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس ليله سه شنبه ۲۳ اسفندماه ۱۳۰۵ مطابق ۱۱ رمضان ۱۳۲۵

### جلسه ۷۵

(مجلس سه ساعت از شب گذشته برپاست آقای  
پیرنیا تشکیل گردید)  
رئیس -- صورت مجلس ایرادی ندارد یا نه؟  
امیر حسینخان -- بنده عرض دارم  
(صورت مجلس ليله يك شنبه ۲۱ اسفندماه را  
آقای ضیاء قرائت نمودند)  
رئیس -- بفرمائید

امیر حسینخان - بنده اینطور بنظر آمد که در صورت مجلس آقای محمدتقی خان اسعد را غیبی اجازه نوشته اند و حال آنکه ایشان اجازه دارند و يك ماه مرخصی شان تصویب شده است اگر اینطور است استدعا میکنم اصلاح شود

رئیس - اصلاح میشود. دیگر ایرادی نیست؟

(گفتند خبر)

رئیس - صورت مجلس با این اصلاح تصویب شد. آقای وزیر مالیه - يك لایحه مالی است راجع بعدلیه که تقدیم مجلس شورای ملی میشود مطلب دیگر اینکه در جلسه قبل راجع به خبریکه آژانس تلگرافی انتشار داده بود نسبت بمسئله زراعت تریاک ایران سؤالی از بنده شده بود در همانوقت و حال آنکه بنده نه آن تلگراف را دیده بودم و نه از مأمورین دولت اطلاعی رسیده بود در جواب خاطر آقایان را تأمین دادم که کاتب نمیکنم هیچ نوع تصمیمی راجع بمسائل داخلی مملکت ما از طرف دیگران اتخاذ شده باشد ولی در روز عصر و امروز تلگرافان از مأمورین دولت رسیده که لازم است خاطر آقایان نمایندگان را مستحضر کنم. مطابق تلگرافان که رسیده است در شورای جامعه ملل نظریات دولت ایران در موضوع زراعت تریاک در ایران مورد تصدیق واقع شده و شورای جامعه هم جلسه خودش را ختم کرده و جلسه آتی به خودش را موکول بمآه سپتامبر نموده است و در جزء دستور جلسه سپتامبر هم تعقیب مذاکرات راجع بزراعت تریاک در ایران خواهد بود. اگر چه پیش از این در تلگراف توضیحی نبود جز اینکه صریحاً مأمورین ما اظهار مسرت و رضایت میکردند و امیدواری کامل بموقفیت دولت در نظریه خود میدادند ولی بنده تصور میکنم که علت اینکه جلسه در این موضوع ختم شده و موکول بمآه سپتامبر شده برای همین بوده

است که مطابق آن نظریه که اظهار شده که قبل از هر نوع تعهدی باید این موضوع بتصویب مجلس شورای ملی برسد خواسته اند يك فرصتی بما داده باشند که ما نظریات دولت را که خودشان هم با آن موافقت دارند بعرض مجلس شورای ملی برسانیم و پس از تصویب مجلس البته بمجامعه ملل اطلاع دهیم. در ضمن اگر چه بنده تا يك اندازه از طرفداران اصل فکر جامعه ملل محسوب میشوم و شاید يك انتقادات هم در اطراف این مطلب میشود ...

مدرس - صحیح است.

وزیر مالیه - ولیکن نسبت باصول عقیده خودم البته بایدار میبایم و در این موقع هم این فرصت را مغفتم میشمارم برای اینکه يك تذکری باقیان عرض کنم که هر اندازه که مایملد دیگر و ممالک دیگری که مثل ما هستند و وسایل کارشان در امور بین المللی کمتر از دول و ممالک قوی است بهمان اندازه که خودمان میل داشته باشیم و میخواهیم استفاده کنیم برای استفاده از حقوق حقه خودمان وسیله در جامعه ملل میتوانیم پیدا کنیم. و باید ما خودمان را عادت دهیم و خودمان را حاضر بکنیم برای اینکه حقوق حقه خودمان را بتوانیم در مقابل عموم دنیا و همه جا حفظ کنیم

رئیس - دستور امشب اولاً اجراء مراسم تحلیف است.

آقایان مفضلله الاسامی ذیل فرداً فرداً احضار و در

حضور کلام الله مجید قسم نامه را بمضمون

ذیل قرائت و امضاء نمودند:

(من که در ذیل امضا میکنم خداوند را بشهادت میطلبم و بقرآن مجید قسم یاد میکنم مادام که حقوق مجلس و مجلسیان مطابق قانون اساسی محفوظ و مجری است تکالیفی را که بمن رجوع شده است مهیا نمائیم با کمال راستی و درستی وجد و جهد انجام داده و نسبت باعلیحضرت شاهنشاه مطبوع عادل مفتح خود صدیق و راستگرایانم و بااساس سلطنت و حقوق ملت خیانت ننمایم و هیچ

منظوری نداشته باشم جز فواید و مصالح دولت و ملت ایران)

افسر - دبیر - جوانشیر - نابت - محمود رضا - حاج میرزا مرانسی - میرزا عبدالحسین - دهبان بیکی - کازرون - حاج شیخ عبد الرحمن - زعیب - اواس خان مسعود - ابراهیمی - امیر اسدالله خان - بحیمی خان زنگنه -

رئیس - قبل از آنکه وارد مواد دستور بشوم خبر شعبه اول راجع به نمایندگی آقای تقی زاده حاضر است قرائت میشود.

(آقای خطیبی احضار و رایوریت شعبه اول را بشرح ذیل قرائت نمودند)

جریان انتخابات طهران از قرارى است که بعرض مجلس رسیده در نتیجه آقای آقا سید حسن تقی زاده با ۱۲۴۴ رای حائز اکثریت و نمایندگی منتخب شده اند شعبه صحت نمایندگی ایشان را تصدیق می نماید -

رئیس - رأی گرفته میشود. آقایانیکه وکالت آقای تقی زاده را تصویب می کنند قیام فرمایند. (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر کمیسیون بودجه راجع به نظمی قرائت میشود.

(باین ترتیب خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب می نماید که مبلغ ۸۱۱۲ تومان حقوق و مخارج صاحبمنصبان سوئدی را که اعتبار آن در بودجه ۱۳۰۴ نظمی به تصویب رسیده و در هذمه السنه مصرف نشده است مبلغ ۴۱۱۶ تومان آن در هذمه السنه به مصرف حقوق چهار نفر صاحبمنصب اضافه نظمی و بقیه که ۳۹۹۶ تومان است مطابق صورت ضمیمه برای کسر خرج آن اداره تخصیص یافته و از این قرار وزارت مالیه مجاز است پرداخت نماید

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده مخالف نیستم بلکه خواستم آقای وزیر داخله يك توضیحی در این باب بدهند. این مخارجی را که پیشنهاد کرده اند از برای بنده درست روشن نشده است. چون صاحب منصبان سوئدی در سه سال قبل در مجلس بودجه شان تصویب شد و بعد مرخص شدند و رفتند حقوق آنها هم در سنه ۱۳۰۳ بهشان داده شد خلا نمیدانم چطور شده است که در سنه ۱۳۰۴ ذکر کرده اند؟

نمیدانم دو حقوق بآنها داده شده است به چطور شده است؟ و نمیدانم چطور شده که در بودجه نظمی نسبت بسنه ۱۳۰۴ زیاد آمده است در صورتیکه بنده اطلاع دارم بخوبی از صاحب منصبان حقوق مطابق درجانشان توانسته اند بدهند آنوقت چطور زیادی دارند؟ بین و بین الله این رئیس نظمی خیلی زحمت کشیده است و جمع آوری کرده است ولی بنده میدانم بصاحبمنصبان مطابق درجانشان حقوقشان رسیده است. این يك مسئله. مسئله دیگر اینکه خواستم از آقای وزیر داخله سؤال کنیم که در این بودجه تاسیس يك مؤسسات جدیدی شده یا نشده است؟ در حقوق نظمی های ولایات هم همانطوریکه خودشان در کمیسیون بودجه تصدیق کردند نظمی های ولایات را هم در تحت نظر گرفته اند که برای آژانهای ولایات هم يك کمی کرده باشند نه اینکه تماماً توجهشان بآژانهای مرکز باشد چون آژانهای ولایات برایشان خیلی سخت است خواستم از آقای وزیر داخله سؤال کنم که ایشان مثل سابقین نظرشان به مرکز نباشد و تمام را مثل مرکز بدانند نه اینکه بنده خواسته باشم مخالفت کنم.

رئیس - آقای وزیر داخله

وزیر داخله - راجع به استعلامی که در باب حقوق صاحبمنصب های سوئدی فرمودند. صاحبمنصبهای سوئدی

وقتی از کار خارج شدند معادل نوزده هزار و شصت و دو تومان از باب حقوق طلبکار بودند ولی در آن موقع چون آن مبلغ طلب در بودجه پیش بینی نشده بود و چیزی منظور نبود برای پرداخت حقوق آتیه آنها از طرف دولت به صندوق نظام امر شد که نوزده هزار و شصت و دو تومان حقوق آنها را بپردازد و در مقابل نظمیست بتدریج در بودجه خودش برای دو سه سال هر سالی یک مبلغی منظور بدارند و قرضی را که از صندوق نظام کرده بودند بپردازند به این مناسبت در بودجه کل ملکوتی هذ استه یک مبلغی در بودجه نظمیست به عنوان قروض صاحبمنصبان سوئدی نوشته و به تصویب مجلس هم رسیده و بی چون بدهی که به صندوق نظام داشتند تمهید شده بود و احتیاج نداشتند به این پول را بپردازند این پول جزء صرفه جوئی هی مدیران نظمیست موجود بود از طرف هم نظمیست در این سال هم بطوریکه فرمودند تاسیسات جدیدی داشته باشد. بلکه یک تاسیس جدید هم داشته و آن اضافه کردن یک کمیسری بوده است به کمیساریهای شهر و معادل مبلغ سه هزار تومان و کسری از این پول برای مصرف حقوق صاحبمنصب های کمیسری جدید التاسیس محله حسن آباد است بقیه هم از باب تفاوت علیق است تفاوت قیمت علیق هم مشتبه نشود که بگویند در سال گذشته هم علیق گران بوده است قیمت جورا امسال در بودجه هفت تومان معین کرده بودند در صورتیکه حالا جورا ده تومان هم نمیدهند و بقیه آن مبلغ معادل همین مبلغی است که در این لایحه برای کسر مخارج نظمیست تقاضای تصویب شده است و در هر حال این مبلغ هم مبلغ جدیدی نیست که امشب مجلس شورای ملی تصویب میکند همان مبلغی است که در بودجه خود نظمیست به تصویب رسیده منتهی این است که چون این خرج از یک فصلی انتقال به فصل دیگری باید بشود و بدون اجازه مجلس نمیشد این بود که تقاضای تصویب آن از مجلس شده. اما راجع به قسمت حقوق

آزانهای ولایات که فرمودند بنده خیال نمی کنم کسی باشد که این خیال را بکند و نخواهد مرکز را نسبت بولایات ترجیح دهد هیچ دلیل و بیینه ندارد ولی همان طوریکه مقررمانند اینطور پیش آمده و اتفاقاً اینطور شده بعضی ولایات اصلاً نظمیست ندارد. بعضی هم دارد و ناقص است. آلهائی هم که دارد و حقوق دارند حقوق آنها فوق العاده کم است. ما نظمیست داریم که سه نفر آژان دارد مثل آملیه. آملیه ستمن امروز مثلاً در ضمن اخیر بود که سه نفر به سچل احوال کمک بدهند و اساساً آملیه ندارد و نمیتواند کمک بکند نظمیست هم همین امروز در وزارت داخله یک کمیسریون داشتیم راجع بودجه نظمیست همی ولایات و اضافه حقوقهایی که باید دادند از آنهایی پنج شش تومان حقوق بیشتر از اینها نمیشود انتظار داشت و لا قبل حقوق آژانهای ولایات هم نژده یازده تومان نباید کمتر باشد صورتش را هم حاضر کرده ایم و یک صورت خلاصه هم بنده مخصوصاً حاضر کرده ام که چون کمیسریون بودجه فردا بودجه وزارت داخله مراجعه میکند در آنجا بعضی از آقایان اعضاء کمیسریون بودجه ببینند و بعد هم هیچ اشکالی از طرف وزارت داخله جز دادن به مجلس و تصویب نیست و هر وقت بتصویب برسد بعد از دو روز بموقع عمل گذارده خواهد شد نواقصی هم که در ولایات هست رفع خواهد شد و رفع نگران آقایان هم خواهد شد. این را هم باید عرض کنم که با بودجه فعلی که هست اگر این بودجه بحال خود باقی بماند نباید هیچ انتظار داشت این نظریات که آقایان نسبت به نظمیست و نواقص آن دارند هیچ تغییر پیدا کند.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - رأی گرفته میشود بماده واحده با اوراق آقایانیکه موافقت اوراق سفید میدهند.

( اخذ آراء بعمل آمده هفتاد و چهار ورقه سفید تعداد

صورت اسامی موافقین و مخالفین

اسامی موافقین - آقایان : نجومی - امام جمعه شیراز - عراقی - کی اسنوان - میرزا هشتم آشتیانی دادگر - دشتی - محمود رضا - دکتر سنگ - فرمند - میرزا سید علی - امیر حسینخان - بدر - آوانس خان مساعد صالحی - میرزا ابراهیم آشتیانی - ثقة الاسلام بروجردی امام جمعه اهر - شیخ الاسلام ملازری - طباطبائی دیب ملک مدنی - نظام مافی - دولتشاهی - میرزا عبدالباقی حاج آقا رضا رفیع - معظمی - بنی سلیمان - شریعت زاده اسفندیاری - یاسائی - جلائی - نظامی - جوان شیر مفتی - وکیلی طباطبائی - حیدری - مرتضی قلیخان بیات اعتبار - سید حسین آقایان - خواجوی - ملک ابرج پور تیمور کیخسرو شاهرخ - اعظمی - زوار - وزیری - نوبخت عباس میرزا فرمانفرمائیان - عصر انقلاب - سهراب خن ساکینیان - اسکندر حات مقدم - غلامحسین میرزا - امیر اسدالله خان عامری - میر ممتاز دکتر رفیع خان امین - حائری زاده - میرزا حسن خان اراهمی - آقا علی زارع - نصرت الله خان اسکندری سید جواد محقق - حق نویس - یالیزی - ذوالقدر - دکتر لقمان - فرمند - حاج میرزا حبیب الله امین - سید ابراهیم ضیاء - شیروانی - احتشام زاده - سید کاظم بزدی - دکتر طاهری - میرزا خلیل خان فهیمی میرزا رضا خان افشار - میرزا عبدالامیر خان نگهبان - رئیس - عده حضار نود و هفت با هفتاد و چهار رأی تصویب شد.

بعضی از نمایندگان - تنفس

رئیس - چند دقیقه تنفس میشود.

( در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و به فاصله نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید )

رئیس - در جلسه قبل اصلاحاتی راجع به لایحه تعلیمات عمومی پیشنهاد شده بود قرائت شد حالا باید

رأی گرفته شود. آقای معظمی توضیحی دارید بفرمائید میرزا محمد خان معظمی - بنده در جلسه قبل عرض کرده بفرمائید قرائت کنند بعد رأی بگیرید. ( بشرح ذیل خوانده شد )

ضمیمه شدن تبصره ذیل را به ماده پنج پیشنهاد میکنم. اعزام معلم از مرکز در صورتی است که در محل تهیه نشود.

رئیس - آقای مخبر چه میفرمایند؟

مخبر بسته به رأی مجلس است.

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

( اغلب برخاستند )

رئیس - قابل توجه شد. پیشنهاد آقای زوار.

( بشرح آتی خوانده شد )

پیشنهاد میکنم در ماده پنج بعد از کلمه ( ساخت ) اضافه شود: مطابق حفظ الصحه.

رئیس - آقای زوار

حاج اسدالله زوار - اولاً از موقع استفاده کرده بنام موکلین خودم از آقای وزیر معارف که حقیقه یک لایحه حیاتی را به مجلس آورده اند تشکر میکنم و این شبهها را یک شبههای تاریخی میدانم به تصدیق به اینکه اولین دفعه که بنده پشت این کرسی نطق آمدم نظم راجع به معارف بود و الحمد لله به مقصود رسیدیم. اینکه پیشنهاد کرده ( حفظ الصحه ) البته حفظ الصحه یکی از اصول اولیه شاگردان مدارس است و در تمام دنیا این معمول است. اول که بنای مدرسه را میگذرانند اصول حفظ الصحه را ملاحظه میکنند و بهمان واسطه در حال اینکه بنده با ماده کاملاً موافق بودم پیشنهاد کردم که اصول حفظ الصحه را هم مراعات کنند برای اینکه به تجربه رسیده است که خیلی کم مراعات شده است در بناهایی که مسکونی بوده است چه رسد به بناهایی که

جهة مدرسه ایجاد میکنند. بنا بر این خوب است این مسئله اصول حفظ الصحه ساختمانی که پیشنهاد شده است در ماده مراعات شود.

بهار (مخبر کمیسیون معارف) - این پیشنهادی که نماینده محترم کردند اساساً صحیح است ولی اگر بنا باشد این قبیل توضیحات و توضیح و اضحات را ضمیمه ماده بکنیم ماده از صورت قانونی خواهد افتاد. این بدیهی است که دولت وقتی میخواهد برای مدرسه نقطه را تهیه کند مراعات حفظ الصحه را خواهد کرد و نظر نماینده محترم قطعاً نامین خواهد شد.

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(معدودی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای حائری زاده (به این نحو خوانده شد)

بنده ماده پنجم لایحه دولت را به عوض ماده پنجم خبر کمیسیون معارف پیشنهاد مینمایم.

رئیس - آقای حائری زاده

حائری زاده - اساساً کمیسیونهای مربوطه مجلس باید قاعده لوائجی را که دولت می آورد در مقام اصلاح در آورند و بهبودی در بودجه مملکت و در اجرای قوانین بکنند. آن چیزیکه از کمیسیون بیرون آمده شدید تر از لایحه است که دولت پیشنهاد کرده بود. لایحه دولت برای اعزام مفتشین محلی پیش بینی نکرده بود ما با شصت هزار تومان اسم يك تعلیمات عمومی میبریم و دیگر خیالش را نمیکیم که با این شصت هزار تومان اگر بنا باشد مدرسه يك کلاسه هم در تمام مملکت درست کنیم و هر يك مدرسه سی تومان خرجش را فرض کنیم صد و شصت و شش صد و شصت و هفت مدرسهد بیشتر نمیتوانیم افتتاح کنیم و اگر بموجب چند ماده بعدش که مینویسد ابتدائاً دارالمعلمین تشکیل کنیم دارالمعلمین با

کتر از هزار و پانصد تومان نمیشود تأسیس کرد ماهمهاش بدست و چهارمدرسه میتوانیم تأسیس کنیم آنوقت مخارج مفتشین را از این محل برداختن این نه دیک زیادتر از جلوش است و يك فرع زائد بر اصلی است و بنده عقیده دارم این ماده را به شکلی که دولت پیشنهاد کرده بیشتر ملاحظه عملی کردنش را کرده است. ما که نمیکوایم مراسمنامه از مجلس بگذرانیم. اگر يك روزی عایدات ما خیلی زیاد شد مدارس هم در تمام قراء تأسیس شد در آرزوی مجبور میشویم که مفتشین برای رسیدگی به آن مدارس اعزام داریم و مجلس هم باید از همین جا باشد مابطوریکه تشخیص دادیم سال اول شصت هزار تومان اعتبار داریم برای تأسیسات مدارس ابتدائی و اگر خیلی هم صرفه جوئی کنیم بیشتر از صد و شصت. صد و هفتاد مدرسه نمیتوانیم درست بکنیم. مفتشینی که عجبالتاً وزارت معارف دارد قدم رنجه فرمایند این صد و شصت صد و هفتاد مدرسه را که در هر ولایتی یکی دوتا بیشتر تأسیس نمیشود تقشش کنند که تحمیل بر بودجه نشود.

وزیر معارف - آقای حائری زاده اظهار کردند که حقوق و مخارج مفتشین در لایحه دولت که سابقاً به مجلس تقدیم شده است نسبت در صورتیکه اینطور نیست ماده دوازدهم لایحه دولت را که بدو تقدیم مجلس شده است به عرض مجلس میبرسم.

ماده دوازدهم - حقوق و مخارج مفتشینی که وزارت معارف برای تقشش مدارس مزبوره اعزام میکند از محل صدی نیم مالیات املاک اربابی برداخته خواهد شد. در کمیسیون معارف که این لایحه تنظیم میشد برای اجتناب از تعدد مواد ماده دوازده در ضمن ماده پنج گنجانیده شد حذف يك عبارات اضافی و این چیز تازه نیست که کمیسیون بودجه اضافه کرده باشد. اما راجع بمفتشین بنده لازم میدانم نظر مجلس را متوجه کنم يك نکته و آن این است که وقتی یکمده مدارس در قراء و قصبات تأسیس بشود این مدارس را نمی توان با معید معلم یا مدیر باقی

گذاشت ناچار باید يك نظارتی نسبت باعمال معلمین و متصدبان مدرسه بشود و طبعاً آن کمیکه این نظارت را بموقع اجرا میگذازد که ببیند آیا بروگرام اجرا شده است یا نشده است. آیا شاگردان خوب تحصیل کرده اند وضعیت انانیه خوب است، او اسمش مفتش است. بدون مفتش و بدون تقشش تأسیس مدرسه بك امر لغوی است نهایت چیزیکه هست این است که آقایان اظهار میکنند که از مرکز چرا باید برود با اینکه مفتش بقدر ضرورت هست و ضرورت ندارد که از این محل حقوق مفتش برداخته شود. بنده اولاً عرض میکنم در مرکز بقدر کفایت خود مدارس مرکز و حومه اگر میخواهند دقیقاً تقشش کنند مفتش نداریم چه رسد که از مرکز مفتش برود و تقشش بکند معارف ابالات و ولایات را. و فرضاً هم که در مرکز باشد باز ابالات و ولایات مفتش محلی لازم دارند چون در آنجا اداره معارف هست، رئیس معارف هست، درجات تحصیل در آنجا متعدد است، بنا بر این مفتش ابالاتی و ولایتی میخواهد مثل اینکه الان هم در بعضی نقاط ایران مفتش محلی هست، در خراسان مفتش محلی هست، در آذربایجان هست، در کرمانشاه هست، در فارس هست، و همچنین در سایر ولایات مفتش محلی هست و مجبوراً باید باشد که به اوضاع مدارس رسیدگی کنند. حالا میفرمائید این مدرسی که باید در قراء و قصبات و نقاط لازمه تأسیس بشود بدون مفتش باشد؟ این را که تصور نمیکم آقایان عقیده داشته باشند مگر اینکه بگویند از بودجه عمومی مملکتی مفتش تهیه کنند ولی مادامیکه در بودجه کل مملکتی تعیین نشده است و بتصوب مجلس نرسیده است چه باید کرد؟ بودجه سنه هزار و سیصد و شش همان بودجه هزار و سیصد و چهار است با اضافاتی که امسال ضمیمه شده است برای هزار و سیصد و پنج و بعد برای هزار و سیصد و شش. اینجاست که این عبارت مفتش را ذکر کرده اند مقصود این نبوده است که مفتشین غیر لازم از مرکز اعزام شوند بلکه تصور شده است که چون در بودجه

عمومی وزارتخانه محلی نیست این است که در این باب این طور پیش بینی شده است ولی اگر مجلس این مقصود را نامین کند البته ما نظری نداریم و این مقصود نیست که از این محل و از این مبلغ يك مصارف بیهوده و غیر لازمی بشود ولی اگر چنانچه امشب بخواهید این را رد کنید در بودجه باید محلی برای این کار پیش بینی کنید و اگر محلی پیدا نشد عرض میکنم که این مدارس تأسیس شود بدون تقشش و نظارت بك عمل لغوی خواهد شد.

رئیس - آقای مخبر چه میفرمایند؟

مخبر - بسته بنظر مجلس است.

وزیر معارف - حذف کلمه مفتش را قبول کنید.

مخبر - خیلی خوب حذف کلمه مفتش را قبول میکنم.

رئیس - آقای حائری زاده مقصود شما نامین میشود.

حائری زاده - بلی با حذف مفتش نامین میشود.

رئیس - مقصود آقای عراقی هم نامین شد.

عراقی - بلی بلی مقصود بنده هم نامین شد.

رئیس - پیشنهاد آقای مهدوی.

(اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم بعد از عبارت ساختمانی و خرید عمارت نوشته شود (در موقع ضرورت قطعی) الی آخر.

رئیس - آقای مهدوی

مهدوی - در جلسه قبل اختلاف نظر این بود که این کلمه ساختمانی که اینجانب نوشته شده است این مبلغ کم است و کفایت نمیدهد و بنده تصور کردم که این عبارت (در موقع ضرورت حتمی) نوشته شود که اگر جائی را وزارت معارف لازم دانست بخرد و اگر ضرورت حتمی نبود اجاره کند رفع اختلاف میشود و بنظر من این عبارت لازم است.

رئیس - آقای مخبر

مخبر - این پیشنهاد نماینده محترم هم بی شباهت به

رئیس - آقای مخبر

مخبر - این پیشنهاد نماینده محترم هم بی شباهت به

پیشنهاد نماینده محترم ترمیم نیست. اینها به عقیده بنده جزء قطعیات است بالاخره (در صورت ضرورت) خوب. تشخیص این ضرورت با کی خواهد بود؟ تشخیص ضرورت و عدم آن باز با وزارت معارف است. باید با یک نظر اطمینانی به قانون رأی داد. این قضایا همه محرز است و بدیهی است که تا ضرورت پیدا نکند نمیروند یک بنایی را بسازند یا یک جای ساخته را بخرند لذا به عقیده بنده این نظر هم در ماده تأمین میشود و چون تشخیص با وزارت معارف است چه قید بکنیم و چه نکنیم فرق نمی کند.

رئیس -- رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای مهدوی آقابانکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند (معدودی برخاستند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای عدل (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده پنجم را بترتیب ذیل پیشنهاد مینماید:  
ماده پنجم - مصارف اولیه مدارس مذکوره از قبیل اثاثیه و کتب ابتدائی و حقوق معلمان و سایر مستخدمین مدارس ابتدائی مزبور از مبالغ منظوره در ماده اول بعمل خواهد آمد.

رئیس - آقای عدل

میرزا یوسفخان (عدل) - یک مطلبی است که هر وقت لایحه می آید غالباً اشاره به آن مسئله میکنیم و آن مسئله تبعیض است که از طرف نمایندگان یک حرفهائی زده میشود و از طرف دولت هم یک دفاع هائی میشود و گاهی هم تک تک صحیح است گفته میشود شاید اغلب آقایان نمایندگان باور نمیکند که تبعیض است ولی بنده عرض میکنم اگر بعد از این نخواهد بود شاید سابق بوده است این است که به این ملاحظه هر وقت یک لایحه می آید نظر نمایندگان را جلب میکند به اینکه یک کاری بکنند به اینکه این خرجی که میشود

تمامش در طهران خرج نشود من باب مثل عرض میکنم مثلاً الان در مسئله نظمی که اینجا مذاکره شد با اینکه آقای وزیر داخله دفاع کردند بنده نخواستم جسارت بکنم که در تبریز کسیر را موقوف میکنند اینجا باز یک کمیسری زیاد می کنند. آنجا میگویند بودجه کافی نیست اما اینجا کافی است! ما هم رأی میدهیم اما به یک شکلی رأی میدهیم که چه عرض کنم. آنجا از حقوق نظمی که میکنند برای مخارج دیگر هم نظمی می ماند معطل و اینجا نظمی درست میکنند. در این ماده هم مقصود این است: بنده واضح عرض میکنم. مقصود اینکه از اینجا مفتش به ولایات برود این است که برای بیکارها کار پیدا شود. مقصود آقای وزیر معارف انشاء الله این است که شاید در دهات و قصبات مدرسه باز شود ولی بنده تعجب میکنم از آقای بهار که خودش در خارج بانده مذاکره میکردند و فرمودند که فعلاً در دهات ساختمان لازم نیست امروز همینقدر که در یک دهی مطلع بشوند میخواهند یک مدرسه باز کنند خودشان حاضر خواهند بود که محل آرزایه مدرسه بدهند و سخت بدهند بلکه مالک یک مکهای مالی هم بکنند رعیت خودش هم یک کمکی بکنند که بتوان یک نتیجه گرفت اگر شما میخواهید ساختمان بکنید صد هزار تومان که سهل است یا صد هزار تومان هم کفایت ساختمان را نخواهد کرد و این کار زمین خواهد ماند. ما مقصودمان این است که ابتدا بنای این کار گذاشته شود و در آن دهاتی که ممکن است عجزاً یک مدرسه باز بشود. بعد انشاء الله بودجه اش که زیاد شد ساختمان میکنید مفتش هم میفرستید همه جور میتوان وسعت داد. فعلاً بنای این کار را باید گذاشت و با صد هزار تومان هم زیادتر از اینکه عرض کردم نمیشود کرد. اینکه مینویسند مخارج ساختمان. این ساختمان کجا باید بشود؟ اثاثیه، اینها یک چیز هائی است که بیشتر برای انسان اسباب تخدیش ذهن میشود این است که بنده عرض کردم که این پول فقط صرف مصارف اولیه

مدارس بشود از قبیل اثاثیه و کتب ابتدائی و حقوق معلمان باقی چیزها را باید گذارد وقتی که پول پیدا کردید آنوقت بشاهم میسازیم بنا ساختن برای مدارس بقول آقای وزیر معارف میلیون میلیون پول میخواهد کجا صد هزار تومان را ممکن است صرف بنا کرد؟ بعلاوه بریش آقای وزیر معارف یک مطلبی را فرمودند که بنده تذکر میدهم فرمودند: جواب این را ماده هشت این قانون میدهد. بنده تصور میکنم غفلت شده است وقتی ماده اول را ما بآن ترتیب اصلاح کردیم و رأی دادیم ماده هشت خود بخود لغو میشود. ماده هشت عبارت از این است که مینویسد: در مراکز ایالات و ولایات مهمه و هر نقطه دیگری که وزارت معارف صلاح بداند از محل وجوه صدی نیم دارالمعلمین و دارالمعلمات ابتدائی (برای تهیه معلم مدارس ابتدائی) تأسیس خواهد نمود. مابین پول را برای دارالمعلمین و متخصص ندادیم فقط برای مدارس ابتدائی داریم.... (همهمه نمایندگان)

عصر انقلاب - ماده ۶۳ نظامنامه را رعایت نمیکند عدل - خیر بنده باید مطلب را بگویم....

رئیس -- مختصر صحبت کنید.

عدل - بنده مقصودم این است که ماده هشت خود بخود لغو میشود و آن را نمیشود اسباب دفاع این ماده قرارداد.

رئیس - آقای وزیر معارف

وزیر معارف - یک قضیه ایست که البته همه آقایان میدانند و آن عبارت است از شیرینی سرو دم و اشکم. اولاً ساختمان نمیکشیم! ثانیاً معلم نمیکشیم!.... عدل - معلم نمیکشیم.

وزیر معارف - اجازه بدهید. مفتش هم ضرور نیست در صورتیکه از جمله مواد مهمه این به عقیده بنده این ماده است و بیشتر هم نظر به ساختمان است.... بعضی از نمایندگان - صحیح است.

وزیر معارف - اولاً شما که همیشه اظهار میکنید

که بیشتر توجه به مرکز و شهرها است این ماده به عقیده بنده برای دهاتیها تنظیم شده زیرا همانطور که شهرها از منزل خوب استفاده میکنند دهاتیها هم باید استفاده کنند، بعلاوه یک ساختمان در یک ده چندین منفعت دارد. اولاً در نظر بگیرید که هر منزلی در دهات شما ملاحظه کنید متناسب با مدرسه نیست (بعضی از نمایندگان - صحیح است) پس مدرسه یک بنای خاصی میخواهد. حالا اعم از اینکه در ده بقول نماینده محترم که در جلسه قبل اظهار کردند تکیه باشد یا مسجد باشد یا جاهای دیگر یا بهترین عمارت که عمارت کدخدای ده باشد. معذک بدر نمیخورد. باید یک عمارت در آن محلی که میخواهیم مدرسه تأسیس کنیم ساخته شود که متناسب با مدرسه باشد. رعایت حفظ الصحه بشود. رعایت روشنائی بشود. استحکام هم داشته باشد که باین زودی خراب نشود. در اینجا چند طبقه استفاده میکنند. شاگرد استفاده میکند. آن دهاتی عمده استفاده میکند. مملکت هم استفاده میکند. برای اینکه آبادی ایجاد شده است خوب ساختمان نشده باشد. توی همان زاغه ها؟ آن حسن آباد بین راه کرمانشاه و قصر با جاهای دیگر. توی همان اطرافهای زیر زمینی و زاغه ها بچه ها را ببریم. درس بخوانند؟! این بچه بقدری مزاجش رو بضعف خواهد گذاشت که در آئینه مملکت از وجود او استفاده نخواهد کرد. و اما قسمت ماده هشتم که فرمودید بعد از رأی که بماده اول دادید آن ماده بکلی لغو خواهد شد. بنده این را بالصراحه عرض میکنم چند چیز است که اینها در معارف اصول است که اگر این اصول و این پایه در معارف گذاشته نشود استفاده از آن معارف نخواهد شد. یکی از آنها دارالمعلمین است (نمایندگان - صحیح است) که باید معلم تهیه کند و معلم از آنجا بیرون بیاید. بدون معلم شاگرد هیچ استفاده نمیکند و همچنین دار المعلمات. بنا بر این اولاً چه فرقی میکنند. عواید عواید مملکت است. از این

محل دارالمعلمین درست بکنند یا از آن محل درست بکنند هیچ فرقی ندارد و نائیباً بالصراحه عرض میکنم که اگر امروز شما بخواهید پنج مدرسه ده مدرسه باز یاد در مملکت تأسیس نکنید معلم ندارید. مدارس فعلی هم بقدر کفایت معلم ندارد (صحیح است) در مابین معلمین فعلی هم فقط يك عدد هستند که لایقند. تمام آنها در دارالمعلمین نرفته اند و شرایطی که بکنفر معلم باید واجد باشد ندارند و از همین جهت است که بنده عرض میکنم برای تهیه معلم سه طریق متوازیاً باید تعقیب شود و اگر یکی از آنها اقرار بشود دو نای دیگر باقی بماند باز نقص خواهد داشت اولاً دارالمعلمین و دارالمعاملات روزانه که شاگرد برود در آنجا صبح و عصر در آنجا درس بخواند و دوره اش را طی کند بعد بیاید بیرون و برود در مدارس تعلیم بدهد ولی چون ممکن است دوره اش دو سال سه سال چهار سال باختلاف طول بکشد ما نمیتوانیم صرف نظر از مقدمات فعلی بکنیم بلکه باید در نظر بگیریم که نقایص فعلی که بعضی از معلمین امروزی مدارس دارند آنهم رفع شود و باید بعقیده بنده دارالمعلمین اکابر شبانه در تمام مراکز ایالات و ولایات باز کرد تا معلمینی که فعلاً متصدی هستند و نقایص دارند شب بروند تحصیل کنند که هم رفع نقایص عییشان بشود و هم روز بروند درس بدهند بعلاوه يك اصل دیگر راهم باید رعایت کرد و آن اینست که این دارالمعلمین و دارالمعاملات خودش باز معلم میخواهد حالا امروز برای اینکه ما تا حدی رفع ضرورت و احتیاج خودمان را بکنیم با این معلمین خودمان میتوانیم بگوئیم آنها معلم شوند برای دارالمعلمین ولی بطور صحیح اگر بخواهید با باید يك قسمت شاگرد بفرستیم بدارالمعلمین های خارج و آنهم شاگرد که گفتم مقصودم شاگرد مدرسه نبود که چون خواهند رفت آنجا و درس خواهند خواند اسمشان شاگرد است. خیر يك عدد از معلمین مطلع مستعد باید از اینجا تعیین کرد و فرستاد بخارج که در دارالمعلمین های خارج تحصیل نمایند و پس از دو سال

یاسه سال برگردند معلم این دارالمعلمین ها بشوند والا بدون اینها همان مکتب خانه های عجیب و غریب قدیم است و تصور میکنم مجلس هم بهیچوجه حاضر نخواهد بود که ما برعهده آن مکتب خانهای قدیم بیفزائیم.

رئیس - آقای مخبر.

مخبر - بنده با این پیشنهاد موافق نیستم.

رئیس - رأی میکبریم باصلاح این پیشنهادی آقای عدل

آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگر

(تشریح ذیل قرائت شد)

اعضا کنندگان ذیل ماده پنج را اینطور اصلاح و پیشنهاد میکنیم:

مصارف مدارس ابتدائی مذکور که عبارت است از اثاثیه لازم و کتب و حقوق معلمین و اجاره منزل (در صورت لزوم) از محل وجوه مذکوره در ماده اول تأدیه خواهد شد.

تبره - در صورتیکه در محل یا در کرسی ایالت و ولایت همان محل معلم یافت نشد از طهران اعزام میشود.

بامداد - کازرونی - عبدالباقی جشیدی - بهبهانی - محمود رضا - خواجهی - هاشم آشتیانی - حسن اسفندیاری نابت - بیات - محمد معظمی و چند اعضای دیگر

رئیس - يك قسمت از این پیشنهاد همان پیشنهاد آقای عدل است. آقای کازرونی

کازرونی - کان میکنم این پیشنهاد با آن پیشنهاد يك تفاوتی داشته باشد.

رئیس - يك قسمت را عرض کردم.

کازرونی - بلی يك قسمتش تفاوتی دارد از این جهت نمیتوان گفت این پیشنهاد مطابق است با آن پیشنهاد و

چون آن رد شده این هم رد شده محسوب میشود حالا اگر اجازه میفرمائید توضیح خواهم داد.

رئیس - بفرمائید.

کازرونی - اصراری که نمایندگان دارند در ایجاد برای است که این مبلغ فوق العاده ناقابل که در نظر گرفته شده است با سه تعلیمات عمومی فقط بجهت تعلیم اطفال مردمان دهاتی صرف شده باشد. اصل غرض ما اینست و البته ما هم تصدیق میکنیم که اگر چنانچه موفق شویم در هر يك از دهات مهندسی بیابند و مؤسسات جدیدی از روی اصول حفظ الصحه تأسیس کنند کسی مخالف نیست ولی با این مبلغ قلیل البته يك چنین تقاضائی ابدأ مورد ندارد. يك مبلغ ناقابل است و یقین بدانید آنطوری که اطفال در دهات زندگی میکنند نه با اصول حفظ الصحه منافی است و نه مدرسه که تأسیس شده حفظ الصحه آنها سی افزایش با آن هوای لطیفی که دارند زندگانی میکنند و يك الف بانی باید با آنها تعلیم داده شود باین معنی که سواد فارسی یاد بگیرند فارسی بخوانند و فارسی بنویسند اگر اینست مقصود که فارسی بخوانند و فارسی بنویسند محتاج بفرستادن شاگرد اروپا برای اجراء این مقصود نیست. محتاج باینکه برای این مقصود ما دارالمعلمین تأسیس کنیم نیست. و اما در قسمت مفتشین اگر چه قبول شد و البته مفتش باید برود ولی چطور؟ همانطوریکه مدارس در ایالات و ولایات هست همانطوری که امروزه تفتیش میشود در موضوع مدارس دهات هم دو کلاس بیشتر نیست و الف و باء میخواهند آنها یاد بدهند همین طور تفتیش بکنند. آن اصولی را که در نظر دارند البته بایستی رعایت شود. انشاء الله وقتی ما موفق شدیم و اینها سواد فارسی دارا شدند بان مرتبه عالیتر هم خواهند رسید. در هر صورت از آقای وزیر استدعا میکنم که يك بذل مساعدتی نمایند که این مبلغ ناقابل منحصر در راه تعلیم و تربیت یعنی یاد دادن خواندن و نوشتن باطفال دهاتی ها صرف شده باشد این مقصود ما است

رئیس - آقای مخبر چه میفرمایند.

مخبر - این پیشنهاد بعقیده بنده يك جزئی قسمت مفتشین است که بر طبق تبصره پیشنهادی آقای معظمی تأمین شده است.

بعضی از نمایندگان - راجع بمعلم بود.

مخبر - بلی قسمت معلمش. قسمت مفتش هم که حذف شد. قسمت خرید و ساختمان هم که از طرف آقای عدل پیشنهاد شد. و طرف توجه مجلس نشد و در تمام این قسمتها هم توضیحات کافی در جلسه قبل و این جلسه از طرف آقای وزیر و بنده داده شده و باز هم خاطر آقایان را متوجه میکنم که آقایان تصور نفرمایند که تعلیم و تربیت خواه متوجه اطفال دهاتی باشد خواه متوجه اطفال شهری يك چیز سهل و ساده است که فقط مربوط است بخواندن کتاب و نوشتن خط. این نیست. این اشتباه بزرگی است.

کازرونی - چطور بفرمائید ببینم.

مخبر - يك قسمت مربوط است بخواندن و نوشتن. قسمت های دیگر مربوط است بر رعایت اصول حفظ الصحه مربوط است بداشتن معلمین صحیح مربوط است بتفتیش حال معلمین و شاگردان و يك قسمت مربوط است بآن تظاهرات و بالاخره آن ترتیبات ظاهری که باید مدارس داشته باشد باید حکماً تأمل داشته باشد باید تخته داشته باشد. و میز داشته باشد. اگر بنا باشد بروند توی تکیه ها و زاغه ها و شاگرد ها را روی زمین بنشانند و بگویند «الف الف آ» اینکه بالاخره بدتر از اصول سابق خواهد شد. زیرا سابق مردم يك مدارس عالییه و يك تنظیماتی ندیده بودند و قانع میشدند ولی امروز شما میتوانید يك معلم را بفرستید در دهات و قصبائی که يك کدخدا دارد و يك خانه قابل سکونت که در آنهم کدخدا نشسته است و در آنجا بدون اجاره و خرید و ساختمان مدرسه دائر کنید؟ این که نمیشود آقا مکرر هم در این مجلس گفته شده است که آقایان: در کم کردن خرج و نه ترازو زمین زدن سعی نکنید. سعی کنید عایدات زیاد شود.

مخارج هم برطبق اصول جدید به باوضع آرومندی باشد. باهمه این قسمتها که عرض کردم باز بسته بنظر مجلس است. میل دارند تمام مقدمات لایحه را از بین ببرند و اعلان کنند که ما معلم میفرستیم بدهات هر کس هم شاگرد و بچه اش را فرستاد آنجا و تحصیل کرد پنج تومان باو انعام میدهیم. قضیه را باینج برسانند و الا اگر بخوایم تعلیمات عمومی داشته باشیم باید برطبق اصول حفظ الصحه باشد باید برطبق يك تنظيمات و ترتیبانی باشد که مردم رغبت کنند و متوجه شوند مدارس و باید بالاخره بآن دهانی سر برهنه که با بانی برهنه هم راه میرود فهاند که پشت میز هم میشود نشست. کلاهی هم میشود سر گذاشت و باید در توی اطاق آفتاب رو هم زندگی کرد و الا غیر از این باشد مدرسه نخواهد شد بلکه يك مکتب خانهای بی معنی میشود و بالاخره پولی هم که خرج میکنید از جیبتان میرود.

کازرونی - میخواهید آنها را پشت میز نشین کنید؟  
عجب ساطی است!

رئیس - رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای کازرونی.

آقایانیکه پیشنهاد ایشان را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای شیروانی

(مضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میشود ماده پنجم بطریق ذیل اصلاح شود  
ماده پنجم - تهیه محل و اثاثیه و کتب ابتدائی و حقوق و خرج سفر معاین و حقوق مستخدمین از مبالغ منظوره در ماده اول بعمل خواهد آمد

رئیس - آقای شیروانی

شیروانی - بنده مراقب ماده ۶۳ هستم عرض کنم اختلافی در اساس قضیه تصور نمیکم نه بین کمیسیون و

وزیر محترم معارف و نه ماها که يك پیشنهاداتی میکنیم موجود باشد. مخالفت اساسی سر دو جمله است یعنی مخالفت اساسی شخص بنده. بنده همانطور که آقای وزیر فرمودند موافق هستم که مدرسه محل خوب میخواهد معلم خوب میخواهد. اثاثیه صحیح میخواهد و بالاخره همانطور که گفته شد ما میخواهیم مکتب خانه در مملکت زیاد کنیم. میخواهیم مدرسه داشته باشیم. این يك اصل صحیحی است ولی باید دید اساساً مدرسه چه میخواهد. آقای وزیر معارف و اشخاصی که مباشرتاً تاسیس مدرسه هستند باید بدانند که باچه وسائلی يك مدرسه ابتدائی از يك کلاس تا دوسه چهار کلاس تهیه میشود در درجه اول خانه میخواهد اگر در يك جائی اجازه پیدا شد اجاره میکنند و اگر نشد همانطور که فرمودند توی زاغه نمیشود مدرسه تهیه کرد. باید مدرسه خوب بسازند و در آنجا اطفال مردم را تربیت نمایند. این بود که بنده پیشنهاد کردم (تهیه محل) این اعم از این است که اگر اجازه پیدا شود اجاره کنند و اگر اجازه پیدا نشود محلی را تهیه نمایند و بسازند. بعد از تهیه محل در مرحله دوم اثاثیه میخواهد مدرسه میز میخواهد و نیمکت میخواهد و تخته میخواهد یعنی آن چیزهایی را که اطلاق اثاثیه بانها میشود و اداره ملزومات آنرا اثاثیه مدرسه تشخیص میدهد. سوم کتاب میخواهد. کتاب کلاسیکی میخواهد که باید تهیه کنند و برای مدارس بفرستند. چهارم معلم میخواهد مسلماً معلم هم باید معلم خوب باشد و بتواند درس بدهد حالا معلم در مرکز داریم یا در ولایات داریم نمیدانم و گمان نمیکم وزارت معارف يك دشمنی با ولایات داشته باشد که بگوید حتماً آن معامی که محل داریم نباشد و تأمل کنید از دار المعلمین نباید حقوق معلم را هم باید داد اگر معلم را هم بيك محل دور دستی بخواهند بفرستند چون حقوقش کم است خرج سفرش را از جیبش نمیتواند خرج کند و البته باید دولت بدهد اینهم مسلم است مدرسه مستخدم هم لازم دارد که مراقب اطفال مردم

باشد بنده غیر از اینها تصور نمیکم مدرسه چیز دیگری لازم داشته باشد این است که بنده میخواهم کله (از قبیل) در این جا باشد چون بکوقت يك وزیر دیگر ممکن است بیاید و از همین کله (از قبیل) هزار جور استفاده سوء بکنند. این است می خواهم از آقای وزیر معارف استدعا بکنم که قبول فرمایند این کله حذف شود. راجع به مفتش هم بنده نمیکم داخل در بسط قضیه بشوم ولی بالاخره تصدیق میفرمایید نه تنها وزارت معارف بلکه تمام وزارتخانههای ما دولتک اعضا شان زیاد است. وزارت معارف هم يك روزی باید عبارت بشود از معلم و مفتش. بقیه این اطاقها و این اعضا زیاد باید حذف شود و الان موقع حذف شدنش است که نه يك عده بی نان بشوند و نه این بودجه ضعیف کوچک را که ما اختصاص داده ایم بتعلیمات عمومی مفتشین صرف حقوق مفتشین بعضی چیزها بشود مفتشین را از همین اعضایی که در این اطاقها پشت میز نشسته اند ممکن است معین کنیم که ضمیمه شوند بدایره تقییش زیرا همانطور که فرمودند مفتش لازم است هر ده مدرسه که در يك ناحیه مملکت دایر شد مفتش باید متصل در این مدارس تقییش کنند. ما هم تصدیق میکنیم که مفتش لازم داریم ولی موافقت میفرمایند که اگر در بودجه شان جا ندارند بالاخره این مدرسه ها هم حالا که دایر نمیشود خیلی هم سعی کنند یکسال شش ماه دیگر این مدارس تاسیس میشود و در بودجه سنه ۱۳۰۶ برای مفتشین پیش بینی کنند ما هم رأی میدهیم و استدعا میکنم مخیر محترم هم قبول فرمایند که بماده همین ترتیب رأی داده شود و تمام شود.

وزیر معارف - بکمرته دیگر بخوانند

(مجدداً قرائت شد)

وزیر معارف - ممکن است بنده موافقت کنم با قبول کردن کله (محل) بجای (ساختمان) و خرید عمارت که نظریه ایشان هم تأمین شود ولی وقتیکه کله (از قبیل) حذف شود مدرسه يك احتیاجاتی دارد که ناچارم باطلاع آقایان برسانم و

اگر آنها ذکر نشود منحصر خواهد شد مخارج مدرسه بآنچه که در این ماده ذکر شده و بعد اسباب زحمت خواهد شد. کله (مستخدمین جزء) که اینجا اضافه شده صحیح است ولی تصدیق میفرمایید که مدرسه يك مخارج متفرقه هم دارد. چون خودشان در کمیسیون بودجه هستند و در بودجه ما مراجع میفرمایند باید تصدیق بفرمایید مخارج متفرقه جزو اثاثیه نیست مثلاً سوخت زمستان جزو اثاثیه نیست. فرض فرمایید جاروب است این را جزو اثاثیه نمیگویند آن گچی است که باید تهیه کنند برای اینکه روی تخته بنویسند. از این قبیل چیزها است که اسمش مخارج متفرقه است و در هر قسم از مدارس (که در کمیسیون بودجه در بودجه معارف ملاحظه میفرمایید) و همچنین در سایر وزارتخانهها از این قبیل لوازم هست که اسمش مصارف متفرقه است.

شیروانی - کله لوازم را هم ضمیمه میکنیم.

وزیر معارف - حالا میخواهید تعبیر به لوازم بکنید یعنی لوازم متفرقه یا مخارج متفرقه فرق میکنند ولی در هر صورت این ضروری است. يك نکته دیگر هم هست و آن این است که این مدارس در صورتیکه کلاس هایشان زیاد تر باشد شاید محتاج بمدرس باشد ولی آن را خود بنده اصلاح میکنم برای اینکه ممکن است بیکنفر از همان معلمین مدیریت را واگذار کرد.

شیروانی - کله لوازم را بنده اضافه میکنم.

رئیس - کله لوازم را هم ضمیمه کردند.

مخیر - بنده هم قبول میکنم.

رئیس - خوب. رأی قطعی گرفته میشود

بیات - بکمرته دیگر قرائت شود

(مجدداً شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میشود ماده پنجم بطریق ذیل اصلاح شود:

ماده پنجم - تهیه محل و لوازم و اثاثیه و کتب ابتدائی

و حقوق و خرج سفر معلمین و حقوق مستخدمین از مبالغ منظوره در ماده اول بعمل خواهد آمد.

رئیس -- رأی میگیریم ...

آقا سید یعقوب -- يك تبصره هم بنده پیشنهاد کرده ام رئیس -- اجازه بدهید به ماده رأی بگیریم بعد به تبصره هم می‌رسیم.

وزیر معارف -- کله لوازم اضافه شد؟

رئیس -- بلی. رأی گرفته میشود. باین ماده آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد. تبصره پیشنهادی آقای آقا

سید یعقوب

(بشرح آتی قرائت شد)

پیشنهاد می‌کنم تبصره ذیل بماده پنج اضافه شود:

تبصره -- کلیه وجوهی که برای مصارف در این ماده منظور شده است نباید از عشر مبلغی که هر سال در ماده اول معین شده است تجاوز کند

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- این مسائلی را که آقای شیروانی

پیشنهاد کردند و مجلس هم رأی داد بنده تمام اینها را

تصدیق می‌کنم و همانطور که آقای وزیر گفتند شیر

بی دم و سرانگم که دید. البته مدارس معلم میخواهد

مفتش میخواهد و لوازم میخواهد لیکن باید يك

اندازه را در نظر بگیریم که هم اصل مقصود حاصل شده

باشد و هم مقدماتش حاصل شده باشد برای اینکه اگر

ما بخواهیم مثلاً سال اول متوجه مقدمات بشویم اصل

مقصود از بین می‌رود. حالا اگر این تبصره را آقای

وزیر یا آقای مخبر قبول فرمایند که جزو ماده بشود

هم نسبت بمدارس اقدام کرده ایم و هم مقدماتش را

درست کرده ایم و آن این است که وزارتخانه‌های ما فرع

زائد بر اصل شده است. محققاً در تمام وزارتخانه‌ها

فروعات زائد بر اصل شده است. بنده این تبصره را که پیشنهاد کردم برای این است که در نظر داشته باشند فرع زائد بر اصل نشود. این مقدمات فروعات ولی اصل تعلیم و تربیت است. بنا براین بنده پیشنهاد کردم از عشر تجاوز نکند همانطوری که در بودجه ها هم هست.

وزیر معارف این ماده که الان مجلس تصویب کرد منحصر بساختن و اثابته نبود حقوق معلم -- خرج سفر معلم -- حقوق مستخدم و تمام مخارج بود بنا بر این اگر يك عشر از این مبلغ اختصاص داده شود باین مخارج نه عشر بقیه را چه بکنیم؟ بنده تصور می‌کنم نظریه آقای نامین شده باشد و خیال می‌کنم نظرشان باین کله محل بود که شاید مبلغ زیادی هر سال اختصاص به بنا و ساختمان داده شود ولی اینطور نیست مجموع مصارف اعم از تعلیمات و لوازم و تاسیس مدرسه و غیر ذلك که در اینجا معین شده است تماماً در حدود همان مبلغ اختصاصی سنوات است.

رئیس -- آقای مخبر

مخبر -- نظریه ایشان نامین شده است

آقا سید یعقوب -- بنده استرداد می‌کنم

رئیس -- پیشنهاد آقای ملک مدنی

(باین مضمون قرائت شد)

بنده پیشنهاد می‌کنم تبصره ذیل بماده پنج افزوده شود:

تبصره -- عایدات هر محلی که در سنه ۱۳۰۵ میزری

شده و صد نیم معارف دریافت شده بمصرف همان

محل باید برسد.

رئیس -- بفرمائید

ملک مدنی -- در هذمه السنه بعضی از جاها هست که تمیزی شده و

صد نیم معارف هم گرفته شده که کلیه در صندوق معارف گذاشته

شده است مقصودم از این تبصره این است که اگر يك

محل تمیزی اجرا شده است آن صد نیم تمیزی که از محل دریافت شده بمصرف همان محل برسد و بنده هم برخلاف بعضی از آقایان عقیده دارم که برای مدارس دهات لازم است ساختمان بشود برای اینکه در دهات هیچ بنائی که ببرد مدارس بخورد بافت نمیشود و حتی خانه همان کدخداهم که تصور میشود بنائی نیست که بشود در آنجا مدرسه تاسیس کرد. این بود که این پیشنهاد را کردم که عایدات هر محلی بمصرف خودش برسد.

مخبر -- اینطور نیست آقا. بالاخره این يك تشکیلاتی است که از امسال شروع میشود از محل معین و در ظرف چند سال امیدواریم عمومیت پیدا کند. اگر بخواهیم وزارت معارف را مقید کنیم و مسئول بدانیم که در هر نقطه که تمیزی شده است شروع کنند بکار آنوقت يك قسمت از دهات محروم خواهند شد و عقیده منده بهترین است که قسمت عمل و شروع بکار را بمسئولیت و نظرو وزارت معارف واگذار کنیم. آقایان هم که بالاخره املاک و دهاتی در محل های انتخابیه شان هست ممکن است در عمل مراجعه کنند بوزارت معارف و وزارت معارف هم البته هر چه ممکن و در دسترس باشد زودتر شروع بکار خواهد کرد. اما امسال در این مدت کم اگر بخواهند شروع بکنند خیال می‌کنم دوچار زحمت بشوند دیگر بسته به نظر مجلس است

رئیس -- آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند

قیام فرمایند

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای فیروز

آبادی.

(بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد می‌کنم کلیه مستخدمین معارف هر محل

باید از خود محل بوده باشد مگر اینکه در محل کسی جهت استخدام

پیدا نشود

فیروز آبادی -- بنده نظرم این است که حتی المقدور خرج خیلی کم بشود باین معنی که اگر بخواهند معلم بافرایش یا مدیر یا ناظم از مرکز (طهران) نفرستند برای کرمان البته لازمه اش يك خرج گزافی خواهد شد و بالاخره يك مخارج زیادی خواهد شد که خرج اساسی را از بین می‌برد باین ملاحظه بنده این پیشنهاد را کردم.

مخبر -- پیشنهاد آقای فیروز آبادی در عمل مطابق خواهد کرد. زیرا قسمت معلم که در ضمن تبصره پیشنهادی بکنفر از آقایان نمایندگان محترم رأی داده شد و قابل توجه شد و سایر قسمتها هم که عبارت از اجزاء از قبیل فراش و مستخدمین جزء است بقدری حقوق اینها محدود خواهد بود که طبعاً از طهران نخواهند فرستاد زیرا يك فراشی که حقوقش شش تومان است از طهران نفرستند. البته رؤسای معارف محل این اشخاص را بمسئولیت خودشان تعیین نموده و از محل استخدام خواهند کرد

فیروز آبادی -- در صورتیکه نظر نمده تأمین می‌شود

استرداد می‌کنم

رئیس -- ماده شش ...

شریعت زاده -- يك تبصره بنده پیشنهاد کرده ام

رئیس -- گمان نمی‌کنم مورد داشته باشد پیشنهاد آقای

شیروانی که قبول شد مراجعه میکند بماده اول جنابعالی

مراجعه میکنید يك محل دیگری

شریعت زاده -- بنده تبصره راجع بساختن انبیه

پیشنهاد کرده ام

مدرس -- بنده هم پیشنهادی کرده ام

(پیشنهاد آقای شریعت زاده بشرح ذیل قرائت شد)

تبصره ذیل را پیشنهاد می‌کنم

تبصره -- وزارت معارف مجاز است از عایدات موقوفات

مجهول المصرف و موقوفات راجعه بمطلق خیرات وسائل

ساختن ابنیه و عمارات لازمه را برای مدارس ابتدائی فراهم نماید

رئیس - تهیه محل برحسب پیشنهاد آقای شیروانی بنا شد از وجوه ماده اول بشود شریعت زاده - منافاتی ندارد.

رئیس - چرا؟ وجوهی که برای تهیه محل میدهند از وجوهی که در ماده اول ذکر شده است باید باشد شریعت زاده - این علاوه بر آن میشود.

رئیس - با ماده تناقض پیدا میکند. ممکن است يك ماده الحاقیه بدهید

شریعت زاده - اگرچه بنده متوجه به تناقض نیستم ولی برای رفع اشکال ممکن است بعنوان ماده الحاقیه ضبط شود و در موقعش قرائت شود.

رئیس - بسیار خوب. پیشنهاد آقای مدرس هم عین پیشنهاد آقای زوار است

مدرس - خیر يك جزء دیگری دارد که آن استحکام ابنیه است

(پیشنهاد آقای مدرس بطریق ذیل خوانده شد) پیشنهاد میکنم بعنوان تبصره نوشته شود: ابنیه جدیدالتأسیس باید با مراعات حفظ الصحة و استحکام بوده باشد.

رئیس - آقای مدرس

مدرس - بنده در اصل ماده هم اجازه خواسته بودم بواسطه يك مسئله که بنظر بنده خیلی مهم است و آقایان درش اختلاف میکنند. و آن مسئله بناء است من منکر اجازه ام، منکر عاریه ام. منکر بناء مفتی هستم که کسی مدرسه کند. کما اینکه در طهران هم که مرکز است این خانه هائی که کرایه میکنند مدرسه نیست. و آقایان در مسئله معارف دهات و راه آهن حس میکنم بقدری اشتیاق دارند که هر کدام عقیده شان این است که امسال راه آهن توی دهشان کشیده شود، و همچنین مدرسه و معارف در هر دهی تأسیس شود. بنده بشما

میکویم آن مقصد عالی که همه ماها داریم که راه آهن باشد و این مسئله عمومیت معارف اگر تا سی سال دیگر بشود ما خیلی ترقی کرده ایم که همه مملکت راه آهن داشته باشد و همه دهات مدرسه و معارف داشته باشد. صد نیم که سهل است اگر صدیست و پنج هم شروع بخرج کنیم این اشتیاقی که ما داریم باین زودی حاصل نمیشود معیناً من عقیده ام بر این است که يك قدمی که میخواهیم بر داریم این قدم اساسی و محکم باشد و آن این است که هر جا که وزیر معارف دید که باید تأسیس مدرسه بشود اگر من هم يك مدرسه مفتی دارم که پیشکش میکنم قبول نکنند و بالاخره يك مدرسه بنا کنند در نهایت استحکام نه اینکه يك چیزی از خشت و گل امسال بسازند سال دیگر خراب شود. خیر با کمال استحکام يك بنائی بشود از سنگ، آجر، آهک، آهن و چوب عقیده بنده این است. هر قدمی که بر میدارید آن قدم قدم اساسی و محکم باشد. البته کار هم باید از روی محکمی باشد در این مسئله با آقای وزیر معارف سابق مذاکره کردیم و اریك معاری هم بنده رسیدم. تقریباً يك مدرسه ابتدائی که سه اطاق داشته باشد و لوازم اقلاً در هر جا بخواهند بسازند یا نصد تومان خرج دارد بنده در ماده اجازه خواسته بودم که اهمیت بنا را عرض کنم نوبت به بنده رسید، مقصودم از این پیشنهاد تذکر دادن با آقای وزیر معارف است و سایر آقایان که هر قدمی که بر میدارید از روی استحکام باشد و در هر جا که يك مدرسه بسازید خود آن مدرسه جلب کند مردم را بمعارف. و يك قدم اساسی برداشته باشیم لهذا بنا را باید وزیر معارف بسازد آنهم محکم، نه اینکه بخواهیم عمومیتش بدهیم، اینجا يك قدری خشت و گل روی هم دیگر بگذارند جای دیگر هم بنظر وسال دیگر هیچ چیز نداشته باشیم و بنده غرضم تذکر بود که بنا را باید ساخت و با کمال استحکام هم باید ساخت و چون نظر دیگری ندارم مسترد میکنم.

وزیر معارف - بنده بایبانات آقای مدرس کاملاً موافق هستم و این عقیده را هم دارم و چون خودشان مسترد کردند. نظر ایشان امیدوار هستم ناوقتی که بنده هستم نامین شود و بعد از بنده هم البته مذاکرات ایشان را دیگران هم خواهند فهمید و وقتی بخواهند يك اساس محکمی بگذارند همین است که ایشان فرمودند

رئیس - ماده شش

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ششم - در صورتیکه صدی نیم مالیات يك ده تکافو بتأسیس و نگاهداری مدرسه در آن ده نماید وزارت معارف میتواند عایدات صدی نیم چند ده باقصبه مجاور را که برای تأسیس و نگاهداری یکباب مدرسه کافی باشد در مناسب ترین موقع آن دهات و با قبضات بمصرف تأسیس برساند.

تبصره - جلسه اخیر تبصره دوم از ماده اول قانون مالیات املاک اربابی و دواب مصوب بیستم دیماه ۱۳۰۴ که میگردد (عایدات هر دهی صرف معارف همان ده خواهد شد) ملغی است

رئیس - آقای بیات

مرتضی قلیخان (بیات) - بنده همانطوریکه قبلاً بعرض رساندم از این تبصره که در این ماده است گمان نمیکنم اینطور فهمیده شود که عایدات هر دهی صرف همان ده شود یعنی در خود این ده بخرج برسد بلکه تصور میکنم مقصود این است که عایدات آن ده بایستی برای تحصیلات اهالی آن ده صرف شود ولی محل مدرسه معلوم نیست. اینجا در این ماده نوشته شده آن تبصره ملغی است. بنده معتقدم که محتاج باینکه تبصره را ملغی کنیم نیستیم اگر برای تفسیر هم باشد همین قسمت اولی که در ماده نوشته شده کاملاً مطلب را تفسیر میکنند بنا براین بنده پیشنهاد کرده ام که تبصره حذف شود و قسمت اول ماده همانند که خودش تفسیر آن تبصره است

آن تبصره است

مخبر - باتذکری که نماینده محترم دادند میشود که این تبصره را حذف کنیم ولی این تذکر لازم بود زیرا در اینکه صورتاً معارضه میکند حرفی نیست زیرا مینویسد: عایدات هر ده باید صرف معارف همان ده بشود معنی این ظاهراً این است که هر چه ده عایدات دارد باید در همانجا صرف کرد ولو اینکه يك دهی باشد که عایداتش باندازه تأسیس يك مدرسه باشد ولیکن زارعینش از ده دیگر بیابند در آنجا زراعت کنند و بروند. در اطراف مملکت اینطور دهات و مزارع هست که بیچغندر آده دارد باقی زارعینش از جای دیگر میابند زراعت میکنند و میروند و بالاخره با این توضیح و تذکری که نماینده محترم دادند بنده هم موافقم که بعد ها اشکالی نباشد.

رئیس - پیشنهاد ختم جلسه شده است.

بیات - بنده مخالفم

رئیس - آقای پور تیمور پیشنهاد ختم جلسه کرده اید.

پور تیمور - بل چون شب گذشته است بنده پیشنهاد کردم جلسه ختم شود

رئیس - آقای بیات

بیات - بنده عقیده ام این است که چون در این ماده دیگر اختلاف نظری باقی نمیمانند و محتاج بيك رأی است بنده معترضم که رأی در این ماده داده شود بعد جلسه ختم شود

پور تیمور - پس همانند بعد از تمام شدن این ماده

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد ها قرائت میشود

(بترتیب ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در ماده ششم (باقصبه) و (باقبضات)

حذف شود باسانی

رئیس - آقای باسانی

باسائی - عرض میشود که عبارت اول ماده حاکی است از اینکه اگر يك دهی عایداتش تكافؤ نکند برای تاسیس يك مدرسه چند ده که مجاور یکدیگر هستند عوارضشان تخصیص داده شود به يك مدرسه که در محل مناسبی باشد ولی در قسمت آخر ماده قصبه را هم ضمیمه کرده در صورتیکه موضوع موضوع ده بود. ما بالاخره يك تبعیض بین ده و قصبه و شهر قائلیم و البته اگر يك قصبه عوائدش کافی نباشد برای تاسیس يك مدرسه قصبه نیست بعلاوه قصبه علی ای حال باید يك مدرسه داشته باشد و اینکه نوشته شده است عوائد قصبات یکدیگر صرف شود این قید بعقیده بنده معنی ندارد که شاگردان از يك قصبه به قصبه دیگر بروند و فرض که يك مورد در تمام مملکت داشته باشد این الزام نمیکند ما را که يك همچو قیدی در اینجا بکنیم لهذا بنده پیشنهاد کردم که قصبه یا قصبات حذف شود و اکتفا شود بهمان دهات.

مخبر - این اشکال نماینده محترم در کمیسیون هم بدو بنظر رسید ولی بعدها دیدیم که اگر این عبارت را برداریم ممکن است دچار اشکال شویم مثلاً يك قصبه ایست که عایداتش زیادتر میشود از مخارج مدرسه که در آنجاست آنوقت در يك فرسخی یا در فرسخی این قصبه چند ده کوچک است که عایداتشان برای تاسیس مدرسه تكافؤ نمیکند بالاخره این عبارت قصبه را ما مخصوصاً گذاردیم و در پیشنهاد خود دولت هم این عبارت بود.

باسائی - اجازه میفرمائید بنده توضیح بدهم؟

رئیس - دیگر صورت ندارد.

باسائی - مقصود بنده این نبود که ایشان فرمودند

رئیس - خوب در ضمن رای تکلیفش معلوم میشود.

رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای باسائی ...

باسائی - بنده استرداد میکنم

زعیم - بنده پیشنهادی در همین زمینه تقدیم کرده ام.

اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید

زعیم - آقای مخبر توضیحاتی که در موضوع حذف قصبه و قصبات دادند تقریباً جنبه خویش را تلقی کردند و بیان فرمودند بنده کاملاً این نظر را يك افراط و تفریطی میدانم. اینجا مینویسد (چند ده یا قصبه) آنوقت مینویسد عایدات هر دهی خرج خودش میشود، این افراط و تفریط مورد ندارد. اصل عبارت این است که مینویسد: عایدات صدی نیم چند ده یا قصبه مجاور را صرف يك مدرسه کنند و همانطور که آقای باسائی فرمودند ما چند قصبه که پهلوئی همدیگر باشند نداریم باضافه صد نیم عایدات يك قصبه ممکن نیست اضافه از مدرسه خودش بشود خاصه با آن نظری که در ساختمان و اعزام معلم خوب دارند این است که بنده گمان میکنم بالاخره اسباب زحمت میشود و توضیحی را که آقای مخبر دادند متوجه این مطلب نیست.

مخبر - بنده میدانم در صورتیکه قصبه را برداریم آن جنبه خوبی که نماینده محترم کاشان بیان فرمودند و تصدیق کردند که آن جنبه خویش را بنده گرفتم آن جنبه خوب کجا میرود؟ از آن قسمت میشود صرف نظر کرد؟ نمیشود. و توضیح هم ندادند که ضررش کجا است. اگر چند ده و قصبه در یکجا باشند و چند ده در اطراف بود که عایداتشان تكافؤ نکرد و در مقابل قصبه عایداتش سرشار بود و زیاده از احتیاج خودش بود خوب. در اینصورت چه باید کرد؟

زعیم - حالا که آقای مخبر نامین میکنند که اگر قصبه عایداتش زیادتر شد به ده مجاور داده میشود بنده استرداد می کنم

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در ماده شش که (با ایلات) اضافه شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - در ماده اول نوشته شد ایلات و دهات و قصبات در این ماده اسم ایلات نیست خواستم توجه بدهم وزارت معارف را که ایلات هم این مالیات را میدهند. البته باسستی ترتیبانی هم برای ایلات منظور کرد که آنها هم حقوقشان ملحوظ شود. حالا بنده عرض میکنم که نصف ایران بلکه عشر ایران ایل هستند البته اینها هم باید از نعمت معارف استفاده کنند

مخبر - اگر مراد نماینده محترم آن دهات و قصباتی است که ایلات در آنجا سکونت دارند البته این قانون شامل آنها هم میشود و اگر مقصود آن ایلاتی است که تخت قاپو نشده اند و سیارند چطور میشود که آنها هم شامل شوند مدرسه سیار که نمیشود برای آنها درست کرد

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب را قابل

توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای اعتبار

(اینطور خوانده شد)

بنده حذف قصبه یا قصبات را پیشنهاد میکنم

رئیس - آقای اعتبار

میرزا سید احمدخان (اعتبار) - اینجا آقای مخبر

يك توضیحاتی دادند که بنده تصور میکنم ماده برخلاف آن تنظیم شده است.

فرمودند اگر عایدات قصبه یا قصبات زیاد شد میتوانیم استفاده کنیم برای محلهای دیگری. ولی اینجا عبارت ماده این است که مینویسد: در صورتیکه صدی نیم مالیات يك ده تكافؤ با تاسیس و نگاهداری مدرسه در آن ده نماید وزارت معارف میتواند عایدات صدی نیم چند ده یا قصبه مجاور را الی آخر در صورتیکه عایدات تكافؤ نکند آنوقت ما این عمل را میکنیم و اینجا بعقیده بنده این عبارت یا قصبه مجاور مورد پیدا نمیکند زیرا

اگر نوشته شود (اضافه آمد) مقصود درست است ولی در اول ماده نوشته شده است که اگر تكافؤ نکند آنوقت ما میتوانیم از عایدات این چندده استفاده کنیم و توضیحی را که آقای مخبر دادند در اینجا صدق پیدا نمیکند. این است که بنده پیشنهاد کرده ام که قصبه حذف شود

رئیس - آقای مخبر

مخبر - بنده توضیحات کافی در این باب داده ام بسته

بنظر مجلس است

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند

قیام فرمایند

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای نظامی

(مضمون ذیل قرائت شد)

این بنده پیشنهاد میکنم که تبصره ذیل ماده ششم

علاوه شود

تبصره - علاوه بر صدی نیم فوق که از کل عایدات املاک

اربابی مطابق تبصره ۲ از ماده اول قانون تمیزی برای معارف

مأخوذ میشود از عایدات کل املاک خالصجات دولتی و

خالصجات انتقالی هم صدی نیم اختصاص بمعارف خواهد داشت.

رئیس - آقای نظامی

نظامی - عرض میکنم در قانون تمیزی مالیات خالصجات

انتقالی را بکلی موضوع کرده است در ماده اول مینویسد

(مالیات املاک اربابی باستثناء مالیات خالصجات انتقالی)

پس در اینصورت ما از خالصجات انتقالی صدی نیم

نخواهیم داشت بنده لازم میدانم چه در قسمت خالصجات

انتقالی و چه در قسمت خالصجات دولتی صدی نیم داده

شود زیرا سیستان يك قسمتش خالص است آنرا با بجان

همینطور طهران همینطور اگر بنا باشد اینها مستثنا

باشند و فقط از املاک اربابی گرفته شود گمان میکنم

دهات خاصه بی مصارف خواهد ماند. از این جهت این

## قانون

اجازة پرداخت حقوق و مخارج صاحب منصبان سوئدی در سنه ۱۳۰۴ برای مخارج اضافی

۱۳۰۵ اداره نظمیة

مصوب لایحه ۲۳ اسفند ماه ۱۳۰۵ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب می نماید که مبلغ هشت هزار و یکصد و دوازده تومان حقوق و مخارج صاحب منصبان سوئدی را که اعتبار آن در بودجه ۱۳۰۴ نظمیة بتصویب رسیده و در هذه السنه مصرف نشده است مبلغ چهار هزار و یکصد و شانزده تومان آن در هذه السنه بمصرف حقوق چهار نفر صاحب منصب اضافی نظمیة و بقیه که سه هزار و نهصد و نود و شش تومان است مطابق صورت ضمیمه برای کسر خرج آن اداره تخصیص یافته و از این قرار وزارت مالیه مجاز است پرداخت نماید

این قانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه لایحه ۲۳ اسفند ماه یک هزار و سیصد

و پنج شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

حسین پیرنیا: رئیس مجلس شورای ملی

صورت ضمیمه قانون اجازه پرداخت حقوق و مخارج صاحب منصبان سوئدی

در سنه ۱۳۰۴ برای مخارج اضافی ۱۳۰۵ اداره نظمیة

صورت حقوقات چهار نفر صاحب منصب اضافی نظمیة و مخارج دیگران اداره در ۱۳۰۵

شرح	مبلغ ماهیانه		مبلغ سالیانه		ملاحظات
	تومان	ریال	تومان	ریال	
۱ یک نفر باور	۱۴۴۰	—	۱۷۲۸۰	—	
۲ منشی اول	۷۹۰	—	۹۴۸۰	—	
۳ دو نفر منشی دوم از قرار نقری ۶۰۰ قران	۱۲۰۰	—	۱۴۴۰۰	—	
۴ کشف جنایات ویدیش بینی شده	—	—	۴۱۱۶۰	—	
۵ پست و تلگراف	—	—	۵۰۰۰	—	
۶ مخارج حمل و نقل در شبکه	—	—	۲۴۰۰	—	
۷ علیق و مخارج اصطبل	—	—	۲۵۶۰	—	
۸ اغذیه و مخارج محبوبین	—	—	۱۸۰۰۰	—	
	—	—	۱۲۰۰۰	—	
	—	—	۸۱۱۲۰	—	

صورت فوق ضمیمه قانون اجازه پرداخت حقوق و مخارج صاحب منصبان سوئدی در سنه ۱۳۰۴ برای مخارج اضافی ۱۳۰۵ اداره نظمیة بوده و صحیح است

حسین پیرنیا: رئیس مجلس شورای ملی

رئیس - ماده و تبصره تجزیه میشود

مخبر - بنده موافقم

رئیس تبصره را مسترد میکنید؟

مخبر - بلی حذف میکنیم

رئیس - پس دیگر لازم تجزیه نیست. رای گرفته

میشود بماده شش بدون تبصره آقایان موافقین فرمایند  
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. بمناسبت مولود اعلیحضرت

همیونی شب پنجشنبه جلسه نخواهد بود بنابراین پس فردا

شب تعطیل است.

جمعی از آقایان پیشنهاد کرده اند شب جمعه جلسه تشکیل شود

بعضی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - مخالفی ندارد

(بعضی گفتند خیر)

مجلس شش ساعت و سه ربع از شب گذشته ختم شد

پیشنهاد را کردم که در فراء خالص هم مدارس تاسیس شود.

وزیر معارف - بنده اصولاً موافق هستم ولی چون نظر مالیه را نمیدانم نمیتوانم قبول کنم و خیال دارم با مالیه در این باب صحبت کنم اگر چنانچه موفق شدم لایحه اش را تقدیم میکنم.

نظامی - بعد از فرمایشات آقای وزیر مقصود بنده تأمین شد بنا بر این پیشنهاد خود را مسترد میکنم

رئیس - آقای احتشام زاده و آقای بیات پیشنهاد کرده اند تبصره حذف شود توضیح بدهید.

احتشام زاده - همان طور که آقای بیات هم اظهار فرمودند در صورتی لازم بود آن تبصره حذف شود

و ملغی شود که تناقض باشد بین قانون سابق و این ماده شش و چون این تناقض نیست و بعلاوه ماده شش

بمغزله تفسیر است برای آن تبصره بنا بر این بنده تصور میکنم که این تبصره باید ملغی شود.